

Nederlandse tekst (titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973).

RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

Nr. 85.560 van 23 februari 2000

A. 88.345/VIII-1612

In zake: **STRALE** Jacques,

Route des Crêtes 30
5270 Profondeville,

tegen:

**de Nationale Maatschappij der
Belgische Spoorwegen (NMBS),**

die woonplaats heeft gekozen bij
Mr. Philippe GERARD,
advocaat bij het Hof van Cassatie,
Louizalaan 523
1050 Brussel.

**DE WND. VOORZITTER VAN DE VIIIE KAMER,
RECHTSPREKEND IN KORT GEDING,**

Gezien de vordering die Jacques STRALE op 9 december 1999 heeft ingesteld om de schorsing van de tenuitvoerlegging te verkrijgen van de beslissing van 11 oktober 1999 waarbij het directiecomité hem afzet;

Gezien het gelijktijdig ingediende verzoekschrift, waarbij verzoeker de nietigverklaring van dezelfde beslissing vordert;

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier van de verwerende partij;

Gezien het verslag van Mevr. DEBUSSCHERE,
eerste auditeur bij de Raad van State;

Gelet op de beschikking van 28 januari 2000,
waarbij wordt bepaald dat de zaak voorkomt op de
terechtzing van 18 februari 2000;

Gelet op de kennisgeving, aan de partijen,
van het verslag en van de beschikking tot vaststelling
van de rechtsdag;

Gehoord het verslag van Mevr. GEHLEN,
staatsraad;

Gehoord de opmerkingen van Mr. DEPRE, loco
Mr. CRAPPE, advocaat, die voor verzoeker verschijnt, en
van Mr. GERARD, advocaat bij het Hof van Cassatie, die
voor de verwerende partij verschijnt;

Gehoord het andersluidend advies van
Mevr. DEBUSSCHERE, eerste auditeur;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de
wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari
1973;

Overwegende dat de volgende feiten dienstig
zijn voor het onderzoek van de vordering :

1. Verzoeker, die in 1972 bij de NMBS in
dienst is getreden, is daar achtereenvolgens benoemd als
bestuurder van diesellocomotieven en bestuurder van
elektrische locomotieven. In augustus 1986 is hij
medisch ongeschikt geacht om locomotieven te besturen,
waarna hij een administratieve functie heeft gekregen
als schrijver.

2. Tussen februari 1987 en september 1995 loopt verzoeker vijf tuchtstraffen op; de laatste twee keer wordt hij geschorst voor respectievelijk drie dagen en een week, met het dreigement om hem in geval van herhaling af te zetten.

3. Op 2 oktober 1998 krijgt verzoeker van zijn onmiddellijke hiërarchische meerdere opdracht gegevens in te tikken, wat betrokkene weigert; daarbij wordt hij kwaad en drukt hij zich grof uit ten aanzien van zijn meerdere.

4. Naar aanleiding van het incident van 2 oktober 1998 schrijft die hiërarchische meerdere de eerstaanwezende ingenieur-afdelingshoofd inzonderheid het volgende: "Ingevolge deze weigering om een bevel op te volgen en die beledigingen in aanwezigheid van getuigen, verlaat ik mij op uw beslissing, maar ik ben van oordeel dat betrokkene een tuchtstraf verdient en dat hij, gelet op de ernst van de feiten, niet meer op kantoor WID25A thuishoort".

5. Op 8 oktober 1998 stelt de onmiddellijke hiërarchische meerdere van verzoeker voor betrokkene om de volgende redenen af te zetten :

- "- gebrek aan belangstelling voor zijn werk bij de NMBS,
- verstoring van het werk van zijn collega's,
- weigering om een bevel op te volgen,
- grofheid en bedreiging aan het adres van zijn onmiddellijke meerdere".

Op 27 oktober 1998 rechtvaardigt verzoeker zich in de volgende bewoordingen :

" Ik kan niet instemmen met de feiten die mij ten laste worden gelegd, behalve misschien de grofheid, die ik betreur.

Ik verzoek om een administratief onderzoek met vakbondsbijsland".

Hij vraagt dat hij door de raad van beroep zou worden gehoord en dat een sociaal onderzoek zou worden ingesteld en vermeldt de naam van de vaste vakbondsafgevaardigde die hij erbij neemt als verdediger.

Op 3 november 1998 verklaart de onmiddellijke hiërarchische meerdere dat hij bij zijn voorstel blijft en op 4 november 1998 sluit de eerstaanwezende ingenieur-afdelingshoofd zich bij dat voorstel aan.

6. Op 17 maart 1999 wordt een nieuw voorstel tot afzetting gedaan; dat voorstel "vervangt en vernietigt P255 van 8 oktober 1998" en wordt met de volgende redenen omkleed :

- "1) Van maart 1997 tot op heden toont hij weinig of geen belangstelling voor zijn werk bij de NMBS (...);
- 2) Van maart 1997 tot op heden stoort hij zijn collega's bij hun werk (...);
- 3) Op 2 oktober 1998 weigert hij een bevel op te volgen (...);
- 4) Van maart 1997 tot op heden verwaarloost hij de taken die hem worden toevertrouwd (...);
- 5) Op 2 oktober 1998 maakt hij zich schuldig aan grofheid en bedreigt hij zijn onmiddellijke meerdere (...)"

Verzoeker ondertekent het formulier op 31 maart 1999 voor gezien en voegt er de volgende commentaar aan toe :

" Ik ben het niet eens met de redenen van de straf, behalve wat de grofheid betreft.
Ik verzoek om een administratief onderzoek met vakbondsbijstand".

Opnieuw vraagt hij dat hij door de raad van beroep zou worden gehoord en dat een sociaal onderzoek zou worden ingesteld en opnieuw vermeldt hij de naam van de vaste vakbondsafgevaardigde die hij erbij neemt als verdediger.

Na kennis te hebben genomen van de commentaar van verzoeker wijst zijn onmiddellijke hiërarchische meerdere op 31 maart 1999 op het volgende : "Aangezien er geen enkel nieuw gegeven is, blijf ik bij mijn strafvoorstel". Op dezelfde dag brengt de eerstaanwezende ingenieur-afdelingshoofd het volgende advies uit: "Aangezien ik constateer dat geen enkel nieuw gegeven in aanmerking kan worden genomen, blijf ik bij mijn voorstel dat aansluit bij dat van zijn onmiddellijke chef".

7. Het administratief onderzoek dat verzoeker had aangevraagd, wordt ingesteld en resulteert in een verslag van 20 mei 1999. Dat verslag luidt als volgt :

" Volgens de heer STRALE zijn zijn problemen te wijten aan zijn moeilijke contacten met zijn huidige onmiddellijke chef. Hij beweert dat hij altijd vrij veel dossiers heeft behandeld en daarbij correct te werk is gegaan.

Volgens betrokkene zouden zijn vroegere onmiddellijke chefs hem onbelangrijk en oninteressant werk hebben gegeven, waaruit hij besluit dat hij nooit aanvaard is op de commerciële dienst.

Punt 5 van het strafvoorstel wordt door betrokkene aanvaard.

Uit de inhoud van het dossier blijkt dat de heer STRALE al jaren (sinds 1987) bij zijn verschillende onmiddellijke chefs steeds weer dezelfde problemen heeft in verband met zijn gedrag en zijn gebrek aan enthousiasme voor het werk.

Er is geen enkel ander gegeven aangevoerd dat vóór hem pleit.

Uit het administratief onderzoek is gebleken dat verscheidene collega's van de heer STRALE niet ingenomen zijn met zijn manier van werken en bereid zijn een verklaring in die zin op te stellen (zie dossier).

Aangezien er sinds de vorige tuchtmaatregelen niet de geringste verbetering is gekomen in zijn belangstelling voor het werk en in zijn houding ten aanzien van zijn collega's en zijn meerderen, blijven wij bij ons strafvoorstel".

8. Op 4 juni 1999 maakt de verdediger van verzoeker schriftelijk opmerkingen over de conclusies van het administratief onderzoek.

9. Op 24 juni 1999 zijn de gegevens van het sociaal onderzoek op het daartoe bestemde formulier genoteerd.

10. Op 3 augustus 1999 zendt de centrale coördinatie-eenheid het dossier over aan de raad van beroep met het volgende advies van de hoofdinspecteur :

" Hoewel de heer STRALE de meeste feiten die hem ten laste worden gelegd ontkent, kunnen die helemal niet in twijfel worden getrokken; het administratief onderzoek dat betrokkene had aangevraagd, heeft tot de conclusie geleid dat het personeelslid al verscheidene jaren bij zijn verschillende onmiddellijke chefs dezelfde problemen had wat zijn gedrag en zijn gebrek aan enthousiasme voor het werk betreft.

De weigering om een bevel op te volgen heeft plaatsgehad in aanwezigheid van getuigen en de heer STRALE heeft zijn woorden bovendien herhaald ten overstaan van eerstaanwezend ingenieur VANHERLE.

Overeenkomstig paragraaf 71 van ARPS 550 kan dienstweigering met afzetting worden bestraft. Die weigering om een bevel op te volgen ging bovendien gepaard met beledigingen en bedreigingen aan het adres van zijn onmiddellijke chef, wat het personeelslid overigens niet betwist. Deze daad van tuchtelooheid, die kan worden bestraft met één van de straffen genoemd in paragraaf 72 van ARPS 550, moet als een verzwarende omstandigheid worden beschouwd.

De andere feiten die betrokkene ten laste worden gelegd, namelijk verwaarlozing van het werk, gebrek aan belangstelling voor het werk en storend gedrag, zijn helemal geen alleenstaande feiten, maar horen daarentegen tot het gewone gedrag van de heer STRALE, zoals uit de verschillende gegevens van het dossier blijkt. Het spreekt voor zich dat de NMBS dat gedrag niet langer kan dulden aangezien het de goede werking van de dienst schaadt en met toepassing van paragraaf 53 van ARPS 550 een reden tot afzetting vormt, omdat hij dit gedrag bij herhaling vertoont.

Het tuchtrechtelijke verleden van betrokkene, die in 1995 onder meer twee keer is geschorst, is ook een grond voor het voorstel om hem met toepassing van paragraaf 1 van het tuchtreglement af te zetten.

Gelet op die gegevens, alsook op het ongunstige verslag over zijn gedrag en zijn manier van dienen, ben ik van mening dat afzetting de enige geschikte straf voor de heer STRALE is".

11. Op 17 september 1999 ondertekent verzoeker een nota voor gezien, waarin hem wordt verzocht op 7 oktober 1999 voor de raad van beroep te verschijnen. In de nota staat dat betrokkene zijn dossier op 21 september 1999 van 9 tot 12 en van 14 tot 16 uur mag inkijken.

12. Op 7 oktober 1999 verschijnt verzoeker voor de raad van beroep, samen met zijn verdediger, die een nota indient. Na de zitting brengt de raad van beroep het volgende advies uit :

" (...)

Aangezien de hierboven vermelde feiten vaststaan (unanimiteit);

Aangezien de voorgestelde straf in verhouding staat tot de ten laste gelegde feiten, gelet op de herhaling van de feiten, de soortgelijke antecedenten en het tuchtrechtelijke verleden van betrokkene;

Gelet op de paragrafen 1 tot 4, 8, 15, 17, 53, 71, 72 en 101 tot 104 van het tuchtreglement - ARPS 550;

Om die redenen,

sluit de Raad zich (met 6 tegen 5 stemmen) aan bij het voorstel van de NMBS en stelt hij voor betrokkene af te zetten".

13. Op 8 oktober 1999 wordt het dossier overgezonden aan het directiecomité. Op 16 oktober 1999 besluit dat comité verzoeker af te zetten; die beslissing, waarin de motivering van het advies van de raad van beroep wordt overgenomen, vormt de bestreden handeling; die handeling is op 12 oktober 1999 ter kennis gebracht van verzoeker en is op 15 oktober 1999 door hem in ontvangst genomen;

Overwegende dat volgens artikel 17, § 2, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, "de schorsing van de tenuitvoerlegging (...) alleen (kan) worden bevolen als ernstige middelen worden

aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten akte of het aangevochten reglement kunnen verantwoorden en op voorwaarde dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de akte of het reglement een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen";

Overwegende dat verzoeker onder de titel "schending van de rechten van verdediging" een eerste middel ontleent "aan schending van de algemene rechtsbeginselen die gebaseerd zijn op artikel 6 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, schending van het beginsel van behoorlijk bestuur en van het algemene beginsel van zorgvuldig beleid en aan machtsoverschrijding"; dat hij opmerkt dat hij is afgezet op basis van feiten die niet op tegenspraak zijn aangetoond en op basis van stukken die hem niet tijdig ter kennis zijn gebracht; dat hij die omstandigheden als een schending van het principe "audi et alteram partem" beschouwt, dat inhoudt dat betrokkene kennis moet kunnen nemen van het volledige dossier dat met het oog op de beslissing is aangelegd; dat hij onderstreept dat hij twee keer heeft gehekeld dat het dossier niet alle verklaringen van zijn collega's bevat, waarvan hij pas kennis heeft kunnen nemen voordat hij voor de raad van beroep moest verschijnen; dat hij voorts aanvoert dat sommige gegevens van de verdediging niet aan de raad van beroep zijn overgezonden;

Overwegende dat, zoals de verwerende partij in haar nota met opmerkingen aangeeft, de tuchtrechtelijke verordeningsbepalingen die op het personeel van de NMBS van toepassing zijn, de tuchtprocedure in verschillende fasen organiseren : het voorbereidend onderzoek binnen de NMBS, dat eenzijdig wordt verricht en voorafgaat aan elke tuchtprocedure zonder noodzakelijk tot een tuchtprocedure te leiden,

het administratief onderzoek op verzoek van betrokkene, dat op tegenspraak moet geschieden, het strafvoorstel, waarbij het personeelslid verzocht wordt zich te verantwoorden, het verschijnen voor de raad van beroep, die een advies over het strafvoorstel geeft en geen rechtscollege is, en de tuchtrechtelijke beslissing van de bevoegde instantie, die evenmin een rechtscollege is;

Overwegende dat uit het administratief dossier blijkt dat de verwerende partij in het onderhavige geval alle fasen van de procedure heeft gevolgd; dat het administratief onderzoek dat verzoeker had aangevraagd, heeft plaatsgehad op 20 mei 1999, in aanwezigheid van onder meer betrokkene en zijn verdediger, en in dat stadium dus op tegenspraak is geschied; dat niet is aangetoond dat verzoeker destijds kennis heeft kunnen nemen van de verklaringen van zijn collega's; dat integendeel in de nota d.d. 4 juni 1999 van zijn verdediger staat dat hij geen kennis heeft kunnen nemen van die verklaringen zodat hij, toen hij in dat stadium is gehoord, zijn standpunt terzake niet kon geven; dat evenwel moet worden opgemerkt dat verzoeker zich bij de raad van beroep weliswaar erover heeft beklagd dat hij de verklaringen van zijn collega's pas heeft kunnen inkijken voordat hij voor deze raad verscheen, maar de inhoud ervan niet betwist, noch in de nota die destijds is ingediend, noch in de middelen die zijn aangevoerd tot staving van de vordering tot schorsing; dat noch de in het middel genoemde bepalingen, noch de in het middel genoemde beginselen bovendien inhouden dat de verklaringen die derden tijdens het administratief onderzoek afleggen, in aanwezigheid van het betrokken personeelslid moeten worden afgelegd; dat verzoeker door de raad van beroep is gehoord en vóór zijn hoorzitting de mogelijkheid heeft gekregen om kennis te nemen van het dossier dat bij de raad was ingediend; dat hij meer dan vijftien

dagen voordat hij moest verschijnen, dat dossier heeft kunnen inkijken, dat die termijn toereikend is om de verdediging voor te bereiden en dat verzoeker niet aanvoert dat hij tevergeefs zou hebben gevraagd of hij het dossier nog na de daartoe vastgestelde datum mocht inkijken; dat verzoeker zich onnauwkeurig uitdrukt wanneer hij aangeeft dat "sommige punten van de verdediging niet aan het beroepscollege zijn bezorgd"; dat alleen kan worden aangenomen dat hij daarmee doelt op de opmerkingen die zijn verdediger op 4 juni 1999 heeft gemaakt; dat, gesteld dat dit stuk bij het dossier had moeten worden gevoegd, de omstandigheid dat zulks niet is geschied niet heeft belet dat de raad van beroep met kennis van zaken advies heeft uitgebracht en het directiecomité goed ingelicht was, aangezien die opmerkingen zijn opgenomen in de nota die bij de raad van beroep was ingediend; dat het middel niet ernstig is;

Overwegende dat een tweede middel wordt ontleend aan schending van de artikelen 1, 2 en 3 van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen; dat verzoeker betoogt dat de bestreden beslissing onder meer gemotiveerd wordt met een verwijzing naar het advies van de raad van beroep dat hem niet ter kennis is gebracht en waarvan hij niet heeft kunnen nagaan of het zelf gemotiveerd was; dat hij voorts aanvoert dat in de beslissing niet op zijn middelen van verdediging voor de raad van beroep wordt ingegaan en zelfs niet wordt vermeld dat die middelen zijn ingediend;

Overwegende dat de bewoordingen van het middel de indruk wekken dat de bestreden beslissing alleen gemotiveerd is met een verwijzing naar het advies van de raad van beroep; dat de beslissing weliswaar een verwijzing bevat naar dat advies, dat een fase van de

procedure is, maar zich niet tot die verwijzing beperkt en ook een eigen motivering bevat, zodat het middel, voorzover daarin het motiveren door verwijzing wordt gehekelde, niet ernstig is; dat het middel evenmin ernstig is voorzover verzoeker zich erover beklagt dat hij onkundig was van het advies van de raad van beroep, aangezien de bestreden beslissing in nagenoeg dezelfde bewoordingen is gesteld, zodat, wat de uitdrukkelijke motivering en het doel daarvan betreft, het feit dat verzoeker de bewoordingen van het advies van de raad van beroep niet kende, hem geen nadeel heeft kunnen berokkenen; dat in de motivering van een tuchtrechtelijke beslissing overigens niet op elk argument van verzoeker hoeft te worden ingegaan; dat het vereist is, doch dat het tevens voldoende is, dat het personeelslid en vervolgens de Raad van State op basis van de opgegeven redenen te weten kunnen komen welke feiten betrokkene ten laste worden gelegd, hoe die feiten worden omschreven en wat de overheid ertoe gebracht heeft om een bepaalde straf op te leggen; dat in casu uit het dossier blijkt dat verzoeker heeft toegegeven dat hij grof is geweest ten aanzien van zijn hiërarchische meerdere en dat hij de overige feiten slechts zeer in het algemeen heeft aangevochten; dat de verwerende partij op basis van de gegevens waarover ze beschikte, redelijkerwijs heeft kunnen oordelen dat de feiten bewezen waren, zonder dat ze de argumenten van verzoeker punt voor punt hoefde te weerleggen; dat in de bestreden beslissing, doordat daarin gewag wordt gemaakt van de herhaling van de feiten, van soortgelijke antecedenten en van het tuchtrechtelijke verleden van het personeelslid, bovendien wordt aangegeven waarom ze de zwaarste straf heeft gekozen die volgens haar in verhouding staat tot de feiten; dat het middel in het huidige stadium van de procedure niet ernstig is;

Overwegende dat een derde middel wordt ontleend "aan schending van de wet van 29 juli 1991 betreffende de uitdrukkelijke motivering van de bestuurshandelingen, aan schending van het beginsel dat de voorgestelde straf in verhouding moet staan tot de in de tuchtzaak ten laste gelegde feiten, aan kennelijke dwaling omtrent de beoordeling en op zijn minst aan dwaling omtrent de motieven van de handeling en aan machtsoverschrijding, aan schending van het ARPS 550 (tuchtreglement)"; dat verzoeker betoogt dat de feiten niet bewezen zijn en hoe dan ook niet zo ernstig zijn dat ze de zwaarste straf wettigen; dat hij betoogt dat hij alleen toegegeven heeft dat hij grove bewoordingen heeft gebruikt, wat niet voldoende is om de afzetting te wettigen; dat hij benadrukt dat, volgens de bepalingen van het statuut, straffen van de tweede graad alleen kunnen worden opgelegd voor feiten die op zichzelf of door de eventuele gevolgen ervan zeer ernstig zijn en dat de afzetting een extreme maatregel is die alleen kan worden voorgesteld als de ernst, de frequentie of de aard van de fouten zulks vereisen, wat volgens hem in dezen niet het geval is; dat de raadsman van verzoeker op de terechtzitting heeft verklaard dat hij niet aandringt op het middel, maar het niet heeft laten vallen;

Overwegende dat het derde middel, voorzover daarin de schending van de wet van 29 juli 1991 wordt aangevoerd, samenvalt met het tweede middel; dat de Raad van State voor het overige tegen de schending van het evenredigheidsbeginsel alleen kan optreden als de straf kennelijk niet in verhouding staat tot de feiten; dat de artikelen 71 en 72 van het tuchtreglement, waarvan verzoeker niet aanvoert dat ze onwettig zijn, in dat verband bepalen dat dienstweigering en grof gedrag ten aanzien van een meerdere met afzetting kunnen worden bestraft; dat de verwerende partij op basis van die

bepalingen verzoeker kon afzetten; dat de overheid bij het beoordelen van de ernst van een tuchtrechtelijke overtreding en de strafmaat bovendien rekening mag houden met het aantal feiten dat het personeelslid ten laste wordt gelegd en met de omstandigheid dat die feiten een geval van recidive vormen; dat in het huidige stadium van de procedure in dit geval niet blijkt dat de verwerende partij verzoeker kennelijk een te zware straf heeft opgelegd door rekening te houden met die gegevens; dat het middel niet ernstig is;

Overwegende dat een vierde middel wordt ontleend "aan schending van artikel 6.1. van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden, aan schending van de beginselen van een redelijke termijn en inachtneming van de rechten van verdediging en van artikel 101 van het tuchtreglement van de NMBS, dat bepaalt dat "de dossiers snel en grondig moeten worden onderzocht"; dat verzoeker betoogt dat de feiten die hem ten laste worden gelegd "dateren uit een periode die zich uitstrekt tussen maart 1997 en de datum waarop hij voor de raad van beroep is verschenen en in het bijzonder van 2 oktober 1998, de datum van het incident tussen verzoeker en zijn onmiddellijke meerdere"; dat hij preciseert dat, als de verwerende partij de feiten bewezen achtte, ze de tuchtprocedure zo snel mogelijk moest afhandelen; dat hij aanvoert dat hij "terecht kon denken dat die feiten niet zo ernstig waren dat ze een afzetting rechtvaardigden, aangezien de verwerende partij meer dan een jaar gewacht heeft om een straf voor te stellen, en dit bijna vijf jaar nadat hij zich ten aanzien van zijn onmiddellijke meerdere te buiten was gegaan" en "dat de verwerende partij sneller moest reageren zodat verzoeker precies te weten kon komen welke feiten hem ten laste werden gelegd en zijn gedrag zo nodig kon trachten te beteren"; dat de raadsman van verzoeker, net zoals voor

het derde middel, op de terechtzitting heeft verklaard dat hij niet aandringt op dat middel, maar het niet heeft laten vallen;

Overwegende dat de verwerende partij opmerkt "dat de vraag of een tuchtprocedure binnen een redelijke termijn is afgehandeld, moet worden beoordeeld in het licht van de gegeven omstandigheden, de aard van de zaak, het gedrag van het tuchtrechtelijk vervolgde personeelslid en dat van de administratieve overheid"; dat ze uiteenzet dat de termijn in het onderhavige geval is beginnen te lopen op 2 oktober 1998, de datum waarop zich het feit heeft voorgedaan dat de zaak aan het rollen bracht en waarop is besloten om verzoeker niet alleen te vervolgen voor dat feit, maar ook voor andere, vagere feiten die verband houden met zijn algemene gedrag op het werk sinds maart 1997; dat ze het verloop van de procedure schetst en daarbij onderstreept dat die in een normaal tempo verliep tussen 2 oktober 1998 en 5 november 1998 en tussen 17 maart 1999 en 11 oktober 1999; dat ze opmerkt dat weliswaar "een beetje tijd is verloren" omdat de personeelsdienst de procedure van voren af aan heeft laten herbeginnen, maar dat verzoeker al in oktober 1998 wist dat zijn onmiddellijke chef de afzetting voorstelde en dus niet in ernst kan beweren dat hij verrast was door de beoordeling van de ernst van de feiten;

Overwegende dat, zoals de verwerende partij opmerkt, de vraag of een procedure binnen een redelijke termijn is afgehandeld, moet worden beoordeeld in het licht van de gegeven omstandigheden, de aard van de zaak, het gedrag van het tuchtrechtelijk vervolgde personeelslid en dat van de administratieve overheid; dat de zaak in het huidige stadium van de procedure niet als ingewikkeld lijkt te kunnen worden bestempeld; dat uit het dossier niet blijkt dat de procedure aanleiding

heeft gegeven tot een langdurig onderzoek of talrijke onderzoeksverrichtingen; dat niet blijkt dat verzoeker het verloop van de procedure door eigen toedoen op enige manier zou hebben vertraagd; dat in het huidige stadium van de procedure nergens in het dossier gewag wordt gemaakt van omstandigheden die de verwerende partij zouden hebben verhinderd om met bekwame spoed te handelen, wat des te noodzakelijker was daar de zwaarste straf was voorgesteld; dat aangezien verzoeker verscheidene feiten ten laste zijn gelegd, kan worden aangenomen dat de belangrijkste datum om te bepalen wanneer de termijn is ingegaan, 2 oktober 1998 is, de datum waarop zich het recentste ten laste gelegde feit heeft voorgedaan; dat vaststaat dat de procedure vanaf die datum is ingesteld en tot 4 november 1998 in een normaal tempo is voortgezet; dat daarentegen het hiaat tussen 5 november 1998 en 17 maart 1999 in het huidige stadium van de procedure niet aan de hand van de dossiergegevens kan worden verklaard; dat enerzijds niet duidelijk is waarom het administratief onderzoek dat verzoeker had aangevraagd, niet meteen is ingesteld; dat anderzijds niet uit het administratief dossier blijkt waarom een nieuw voorstel, met dezelfde strekking als het oorspronkelijke voorstel, is gedaan; dat, zelfs als de verklaring die de verwerende partij achteraf heeft gegeven - namelijk dat de personeelsdienst van oordeel was dat de klachten nog nauwkeuriger moesten worden verwoord - wordt aanvaard, dan nog moet worden opgemerkt dat nergens wordt gemotiveerd waarom daarvoor zo veel tijd voor uitgetrokken werd; dat het voorstel dat op 17 maart 1999 geherformuleerd is immers een nieuw gegeven bevat dat nauw aansluit bij de oorspronkelijke tweede klacht en voor de rest alleen de data verduidelijkt; dat het gelet op de toedracht van de zaak weinig waarschijnlijk is dat aan die preciseringen een ingewikkeld onderzoek is voorafgegaan; dat de overheid die voornemens is een personeelslid de zwaarste straf op

te leggen, met bijzondere naarstigheid moet handelen; dat zelfs de zorg om de klachten beter te verwoorden de inertie van de verwerende partij tussen 5 november 1998 en 17 maart 1999 niet kan wettigen; dat het begrijpelijk is dat verzoeker heeft gedacht dat de overheid van het voorstel tot afzetting had afgezien, aangezien ze vanaf het ogenblik dat hij om een administratief onderzoek en een hoorzitting door de raad van beroep had verzocht, niets meer van zich had laten horen en niets meer had ondernomen; dat de procedure sedert 17 maart 1999 en nog tot in het huidige stadium van onterechte vertragingen getuigt; dat de termijn van twee maanden die is verstreken tussen het voorstel van 17 maart 1999 en het administratief onderzoek helemaal niet van naarstigheid getuigt, aangezien het onderzoek had kunnen worden verricht toen verzoeker er een eerste keer om had verzocht en aangezien sommige van de overigens weinig talrijke getuigenissen vóór 20 mei 1999 en zelfs vóór 17 maart 1999 waren afgelegd, en andere dan weer van na 20 mei 1999 dateren; dat daarenboven in geen enkele bepaling lijkt te staan in welke volgorde het administratief en het sociaal onderzoek moeten geschieden; dat niet duidelijk is waarom ze na elkaar zijn geschied; dat in het huidige stadium overigens uit geen enkel stuk van het dossier blijkt waarom zo veel tijd nodig was om in een stuk van een halve pagina met als titel "sociaal onderzoek" in het kort gegevens op te nemen waarvan de meeste zich waarschijnlijk in het persoonlijke dossier van het personeelslid bevonden; dat in het huidige stadium van de procedure uit de voorgaande constatering kan worden opgemaakt dat, zelfs als de duur van de procedure in sommige gevallen redelijk is geacht, de termijn in het onderhavige geval niet meer redelijk kan worden genoemd; dat het middel ernstig is;

Overwegende, wat het gevaar voor een moeilijk te herstellen ernstig nadeel betreft, dat verzoeker gewag maakt van een financieel nadeel dat samenhangt met een bijzonder hachelijke financiële situatie; dat hij ook een moreel nadeel aanvoert dat verband houdt met de oneer die gepaard gaat met de afzetting, die gewoonlijk beschouwd wordt als een straf voor bijzonder onkies gedrag en die, in een dorp waar iedereen iedereen kent, bijzonder afbreuk doet aan de eerbaarheid; dat hij voorts gewag maakt van de inactiviteit waartoe hij gedwongen wordt en de psychologische gevolgen daarvan, welke omstandigheden volgens hem tot het vertrek van zijn echtgenote hebben geleid;

Overwegende dat verzoeker bewijst dat hij zich in een bijzonder hachelijke financiële situatie bevindt; dat het inkomensverlies in die specifieke omstandigheden een ernstig nadeel vormt en een herstel achteraf denkbeeldig zou kunnen zijn; dat niet bewezen is dat het gezinsprobleem van verzoeker te wijten is aan de straf die hij heeft opgelopen; dat de afzetting en de oneer die daarmee gepaard gaat, vooral in een dorp waar iedereen iedereen kent, een ernstig nadeel kan vormen dat niet door een vernietigingsarrest kan worden goedge maakt; dat het gevaar voor een moeilijk te herstellen ernstig nadeel bewezen is;

Overwegende dat is voldaan aan de twee voorwaarden gesteld in artikel 17, § 2, eerste lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, die vervuld moeten zijn opdat de schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden handeling kan worden bevolen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Geschorst wordt de tenuitvoerlegging van de beslissing van 11 oktober 1999, waarbij het directiecomité Jacques STRALE afzet.

Artikel 2.

De beslissing over de kosten wordt in beraad gehouden.

Aldus uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting, op drieëntwintig februari tweeduizend door :

Mevr. GEHLEN,	staatsraad, wnd. voorzitter,
Mevr. HONDERMARCQ,	griffier.

De Griffier,

De wnd. Voorzitter,

M.-CL. HONDERMARCQ.

S. GEHLEN.

VERTALING OVEREENKOMSTIG ARTIKEL 63,
EERSTE LID, VAN DE WETTEN OP DE RAAD VAN STATE,
GECOÖRDINEERD OP 12 JANUARI 1973.